

ගණ්ඩ තිඤ්ඤ ජාතකය

තවද එක් සමයෙක්හි ත්‍රිභුවණාභරණ ප්‍රචන්ද්‍රාකරණ සමුද්ගජ්ජරිත ගුණමණිකිරණ රංජිත නෛකවිධ තෙජනයන් ඇති සියලු සතුන් කෙරෙහි පතල කරුණා ඇති ලෝකස්වමී වූ තිලෝගුරු බුදුරජාණන්වහන්සේ ප්‍රවිතත තරුවරොපසොනිත ජෙතවනාරාමයෙහි වැඩ වසනසේක්. රජ දරුවන්ට දිය යුතු අවවාදයක් අරභයා මේ ජාතකය වදාළසේක.

මෙහි වර්තමාන කථාව රජොවාද ජාතකයෙහි විස්තර වශයෙන් ආයේය. අතීත කථාව මෙසේ දකයුතු

යටගිය දවස කම්පිල්ලරට උත්තර පඤ්චාලනුවර පඤ්චාලනම් රජපුරුකෙණෙකුන් ඡන්දයෙන් අගතියට ගොස් අධර්මයෙන් රාජ්‍ය කරන්නේය. ඒ රජපුරුවන්ගේ යුවරජ සෙනෙවිරත් ආදීහු අධර්මයෙහි නිරතව දනව්වා සී සත්ත්වයන්ගේ අපමණ බඳු පඬුරු ගෙන බොහෝ ජීඩා කරන්නාහ. එකල්හි රාජ්‍ය වාසී සත්ත්වයෝ රාජ පුරුෂයන් කෙරෙහි හයින් තමන්ගේ අඹුදරුවන් ඇරගෙන වල්වැද ඒ ඒ තැන්හි ඇවිදිනාහ. එකල පෙර මනුෂ්‍යවාස තැන් අමනුෂ්‍යවාසකොට සත්ත්වයෝ ඒ ඒ තැන පැල් ගසාගෙන ඉදිනාහ. රාජපුරුෂයන් කෙරෙහි හයින් දවල්දවස එහි වසන්ට නොපොහොසත්ව තමතමන්ගේ පැල් වටකොට කටුගසා අහුරා වලට වැද එහින් සොරුන් කෙරෙහි හයින් රැ දවස අවුත් ගෙයි ලැග පාන්වූකල්හි අඹු දරුවන් ඇරගෙන වල් වදිනාහ. මෙසේ වසන්නා වූ සත්ත්වයන් දවල් දවස රාජසේවකයෝ දැක අල්වාගෙන අතමිට තුබූ දෙය උදුරා ගෙන මරා තලා බොහෝ ගැහැට කරන්නාහ. රාත්‍රියෙහි සොරහුද සත්ත්වයන් උන් තැනින් තැන බලා අල්වා ගෙන බොහෝ ව්‍යසනයට පමණු වන්නාහ. මෙපරිද්දෙන් සත්ත්වයන්ට කිසි අස්වැසිල්ලක් නැතිව මහත් වූ දුකින් පෙළෙමින් වසන කල්හි පුරණ ලද බෝධිසම්මාර ඇති මහාබෝධිසත්වයෝ එනුවර සමීපයෙහි ගැට තිඹිරි ගසෙක්හි දෙවිව උපන්නාහ. එකල්හි නුවර රජපුරුවෝ ඒ වෘක්ෂදේවතාවාට අවුරුද්දක් පාසා දහසක් අගනා බිලිපූජාවක් කරන්නාහ. මෙසේ පූජාවිද වසන ඒ දිව්‍ය පුත්‍ර එක් දවසෙක්හි සිතනුයේ මේ රජතෙම රාජ්‍ය විවාරීමෙහි ප්‍රමාදව ඡන්දයෙන් අගතියට ගොස් සත්වයන්ට දුක්දී වසන්නේය. ඒ කාරණයෙන් සියලු රාජ්‍යයම නස්තේය. රාජ්‍යවාසීනුන් මේ දුක්ඛයෙන් මුදා මොහුන් පරලොචිත් ගලවා දැහැමින් රාජ්‍යය රකිනා ලෙස අවවාද දෙමියි දිව්‍ය පුත්‍රතෙම රාත්‍රියෙහි රජු වැදහොත් ශ්‍රියහන් ගබඩාවට වැද ඉස්දොර සමීපයෙහි සිට තමාගේ ශරීරයෙන් රන් රැස් විහිදුවා ආකාශයෙහි සිටියේය. එවෙලෙහි යහන ඔත් රජපුරුවෝ ළහිරු කලඹක් මෙන් දිලිසෙන දිව්‍ය පුත්‍රයා දැක මෙතැන්හි දිලිහි දිලිහි සිටිනා වූ තෝ කවරෙක්දැයි විචාළකල්හි ඉක්බිති රුක්දෙවි කියනුයේ රජපුරුවෙහි අවුරුදු පතා තොප ගෙන් බලි ග්‍රහණය කොට මේ තිඹිරිගස වසන්නාවූ වෘක්ෂ දේවතාවානම් මමය, තොපට අවවාද දෙනු පිණිස ආමි කියේය. එසඳ ඒ රජ කියනුයේ දිව්‍ය පුත්‍රය තෝ මට කෙසේවූ අවවාදයක් දෙයිදැයි විචාළේය. එවෙලෙහි රජහට අවවාද දෙන දිව්‍ය පුත්‍රතෙම මෙලෙස කීය. රජපුරුවෙහි තෙපි රාජ්‍ය ධුරයෙහි ඉතාම ප්‍රමාදව රාජ්‍යය කරව ඒ කාරණාවෙන් තොපගේ සියලු රාජ්‍යය පරසතුරන් විසින් පැහැර කොල්ලකෑ කලක් පරිද්දෙන් විශේෂයෙන් නටුයේය.

තවද රජපුරුවෝ ප්‍රමාදව රට විවාරන්නාහු විනම් තමන්ගේ රාජ්‍ය වලටත් හිමි නොවෙති. ඒ ආත්මභාවයෙහි ම බොහෝ අනඤ්ඤ වලට පැමිණ පරලොචිතිත් නරකාදී දුක් විදිනාහ. ඒ රජ දරුවන්ට විවාරීමෙහි මදක් ප්‍රමාද වූ විට අනඤ්ඤ ස්ත්‍රීහු ඇතුළු නුවර පිටි නුවර සත්ත්වයෝ දැයි යන සියල්ලෝම උන් වහන්සේ රාජ්‍යධුරයෙහි ප්‍රමාද සේක. අප කළ මේ කටයුතු නොකටයුතු විවාරන්ට නුඋත්සේකැයි ස්වේච්ඡාවෙන් දවස් යවා අකාර්යයෙහි ම නිරන්තරව වසන්නාහ. එබැවින් රජ දරුවන් විසින් පමාවක් නැතිව රාජ්‍යය විචාළ යුතුය. තවද රජපුරුවෙහි සමානියගේ අවිප්‍රවාසය නිර්වානයට පිහිටවන්නේය. සිහිමුලාව විසීම මරණයට ඒකාන්තයෙන් පිහිට වන්නේය. කුසල කරණයෙහි ප්‍රමාද සත්ත්ව තෙම විදර්ශනාදිය පුනරුත්පත්තිය සිදුගත නොහෙන්නේය. සංසාරයෙහි ඉපදීමය. යම් වශයෙන් බොහෝ දුකට පැමිණෙන්නේය. අප්‍රමාදසිලි විදර්ශක පුද්ගලතෙම හවයෙහි ඉපදීම් නසා ජාතිදුකඛය සිදිනේය. තවද රජ දරුවෙහි ආරොග්‍යාදී වූ ජීවිත මදයයි කියන ලද ත්‍රිවිධ මදයෙන් ප්‍රමාද වූ සත්ව තෙම මනුෂ්‍යභාතාදී වූ ත්‍රිවිධ දුඛවර්තයෙහි නිරන්තරව ස්ව කෘතියෙහි ප්‍රමාදව කතීච්‍ය නොදැන වසන්නාහු රජදරුවෝ හස්ත පාදවෙජ්ජය කිරීමෙන් හා සචී සංහරණය කිරීමෙන් හා ඤාති ධන ජීවිතාදී අනඤ්ඤයක් කොට අරණ ලද්දේ ඉදින් ජීවත් විනම් තමාගේ ජීවිකාවෘත්ති කොට ගතනොහී සොරකම් කිරීම් මං පැහැරීම් ආදිය කරන්නේ දිලිඳු විමෙන් පව කරන්නේය. රාජ්‍යය විවාරී මෙහි ප්‍රමාද වූ බොහෝ රජ දරුවෝද අවශේෂ වූ බොහෝ සත්ත්වයෝද රාජ්‍ය ශ්‍රියෙන් හා තමන්ගේ සැපතින් හා ජීවිතයෙන් පිරිහුනු බව ඤාන්තිවාද ජාතක සරංග ජාතක, වෙතිය ජාතකාදියෙන් අසා දකයුතුවන්නේය. රටට වැඩ හැසිරීමෙහි ප්‍රමාද වූ රජහුගේ සියලු ගම මහිස ධන ධාන්‍යාදී සමීපත් නස්නාහ. යසහොග පිරිහීමෙන් කායික වෛතසික දුකඛයට පැමිණෙන්නේයයි මෙලෙස කියා නැවත අවවාද කරන්නාවූ දිව්‍ය පුත්‍රතෙම රජපුරුවෙහි තොපගේ මේ රාජ්‍යය විවාරීමෙහි ප්‍රමාද වූ පක්ෂග්‍රාහී බවද ප්‍රභූන්ගේ ගහටවිද

දිලිඳු සත්වයන් අවුත් මුර ගැ කල්හි නොවිවාරිමද කටයුතු පරීක්ෂා නොකොට සහසිකිම්ද ගුණායුණු නොදැන්මද නිකියෙහි කොවිද නොවන බවද ප්‍රජාවට යම් දුකක් පැමිණි කල්හි සමකොට නොසිතීමද යන මේ සියල්ල රාජධර්මයෙක් නොවන්නේය. එසේවූ රජහට දරුවෝ ඉදින් ඇතිවූනම් අධර්මිෂ්ට රජහුගේ පුත්‍රවූ මේතෙම මතු අපට කවර වැඩක් කරන්නේද ඕනට ශෙවතව්ෂත්‍රය හා රාජ ඉසුරු නොදෙම්හයි රාජ්‍යයට නොපමුණුවන්නාහ. මෙපරිද්දෙන් ප්‍රවේණි රකිනා දරුවෝද ඕනට ඇති නොවන්නාහ. සියලු සැපතින් පිරිහුණු රජහු ඤාති මිත්‍රයෝද සහායෝද සිව්රග සෙනඟද යන මොහු රජ දරුවන් නම් සියලු ප්‍රජාවගේ දෙමව්පිය තනතුරෙහි සිටියාහ. මෙරජ පක්ෂපාතියයි සිතා මානය නොකරන්නාහ. පරීක්ෂාකාරී නොවන කටයුතු ඇති හිත පක්ෂ මූල මාත්‍රයන් නොවිවාරා කටයුතු කාරිය නොදන්නා අඥාන මන්ත්‍රීගේ මන්ත්‍රණයෙහි පවත්නාහු. පොරණ සැවපටය හැර යන සර්පයාමෙන් ශ්‍රී කාන්තාව ඔහු ඇර යන්නීය. තවද මෙකී සියලු දෝෂයෙන් වැලකී කායචාරාදියෙන් අකුසල් නොකොට කරණ රාජ්‍ය ධුරයෙහි ප්‍රමාද නොව මේ වෙලාවට මේවා කළමනා කටයුතු යයි පරීක්ෂාකාරීව දවසරිනාහු රජහට සියලු සැපත්හු පෙර මසසදසෙයින් දවසින් දවස වඩනාහ. මෙපරිද්දෙන් රජහට අවවාද දී දිව්‍ය පුත්‍ර කියනුයේ මහ රජ තොපගේ දෝෂ තොපි මේයයි නොදන්නේය. පිටිනුවර අප්‍රසිද්ධ වේසයෙන් ඒ ඒ තැන ඇවිද රජ්ජුරුවන් වහන්සේ මෙබඳු ගුණ ඇති සේකැයි වත් නුගුණ ඇතිසේකැයි වත් කියන සත්ත්වයන්ගේ බස් අසා තත්වූ පරිද්දෙන් දැන රාජ්‍යය විවාරා වසවයි අවවාද දී අනතඬානවූයේය. එවෙලෙහි දිව්‍ය පුත්‍රයා කී බස් අසා රජ්ජුරුවෝ ද කල කිරුණු සිත් ඇතිව දෙවෙනි දවස් රාජ්‍යය අමාත්‍යයන්ට පාවාදී පුරෝහිත බමුණා හා සමඟ වෙස්වලා නැගෙනහිර වාසලින් පිටත යොදුනක් තැන් ගියේය. එතැන්හි එක්තරා පිටිසර වැසි මහලු පුරුෂයෙක් වලින් කටු හැරගෙන ඇවිත් ගෙය වටකොට අවුරා දොර පිටින් අයා බැඳ තමාගේ බිරින්ද හැරගෙන වලට වැද සවස රාජ පුරුෂයන් ගෙවල් ඇර ගිය කල්හි තමාගේ ගෙයි දොරකඩ කටු ඇද දමන්නාවූ ඒ පුරුෂයා පය කටුවෙක් ඇනුනේය. එවෙලෙහි එතෙම පඤ්චාල රජහට අව අවා කටුහරිනේ යම්සේ මම මේ කටුවෙන් ඇති දුක්විදිනා ලදිම්ද එපරිද්දෙන් පඤ්චාල දේශවාසී රජද සංග්‍රාම භූමියෙහි පැරද සතුරන්ගෙන් පැරද කියුණුවූ හියෙන් විදුනා ලදුව මා සේම දුක් අනුභව කෙරෙත්වයි ඇතිවූයේය. එසඳ අප්‍රසිද්ධ වේශයෙන් රජහු හා සමඟ ගියා වූ පුරෝහිත බමුණු කියනුයේ එම්බල මහලු පුරුෂය වයොවෘඪ හෙයින් තාගේ ඇස ඇඳුරු බව හේතුකොට ගෙන පය කටු ඇනගෙන නිරපරාධවූ රජ්ජුරුවන් වහන්සේට නිස්කාරණයෙහි බෙණෙයි කීමෙක් ද තා යන මග කටු අවුලා දමා මග තනන්නේ රජ්ජුරුවෝදැයි විචාළේය. එවෙලෙහි පුරෝහිතයා කී බස් අසා මහලු පුරුෂ කියනුයේ බ්‍රාහ්මණය අධර්මිෂ්ට රජහු විසින් අනුශාසනා කරන ලද මේ රාජ්‍යය විවාරයක් නැති බව හේතු කොටගෙන අධර්මිෂ්ටයන් ගන්නා කරවූ වරයෙන් පෙලෙන ලද රාජ්‍ය වාසීන් දවල් දවස සේවකයන් විසින් බොහෝ වධ බන්ධනයට පමුණුවන ලද්දාවූ රාත්‍රියෙහි දු සොරුන් විසින් කොල්ලකා නොයෙක් ව්‍යසනයට පමුණු වන ලදුව දවල් දවස දොර පිටින් හයා බඳ අඹුදරුවන් හා සමඟ වල්වැද සැඟවී රැ දවස සොරුන් කෙරෙහි හයින් ගෙවලට අවුත් ගෙයි ලගින මම එසේම දවල් දවස වල හිඳ දැන් අවුත් දොරකඩ ගැසූ කටු හැර දමන වෙලෙහි මා පය කටු ඇනුනේයයි කියා රජ්ජුරුවෝ දැහැමින් රාජ්‍යය කරන්නාහු වි නම් අමාත්‍ය සේවිකාදිහු එපරිද්දෙන්ම ධර්මිෂ්ටයාහ ඔවුන් ධර්මිෂ්ට වුවහොත් සත්වයන්ට අන්‍යය නොවදිනම් සත්ත්වයෝ වල් නොවැද තම තමන්ගේ ගෙයි සැපසේ දරුවන් උකුලෙහි නටවමින් විභවානුරූපවූ පරිද්දෙන් වසන්නාහු. රජ්ජුරුවන් වහන්සේ නිසා වේද අප සැපසේ වසන්නේයයි රජ දිවසුව විදිවයි ආවාඩ වඩා ඉදිනාහ. මේ රජහු එලස විවාරණකමක් නැති හෙයින් වේද ගේ නැතිව දොර නැතිව අප දුක් විදිනේයයි කියා තොපගේ රජ්ජුරුවන්ගේ ගහටයේ ඇවිදිනාහෙයින් වේද මේ කටු ඇනුනේ යයි මෙලෙස රජ්ජුරුවන්ට දෝෂාරෝපණය කොට කීයේය. එකල්හි රජ්ජුරුවෝ ඔහුගේ බස් අසා ආචාරිනී මහලු පුරුෂයා කීයේ ඇත්තමය. අපගේම දෝෂය මෙතැන් පටන් දස රාජධර්මයෙන් රාජ්‍යය කරමිහයි කියා නුවරට නික්මේවයි කියත්ම, පුරෝහිත බමුණුද බෝධිසත්ත්වයන්ගේ ආනුභාවයෙන් දේවයන්වහන්ස නැවතත් පරීක්ෂා කරමිහයි කීයේය. ඒ රජ යහපතැයි ගිවිස අනික් මගකට යනුයේ අතරමග එක් දුක්ඛිත මැහැල්ලක් කියන මෙබඳු බස් ඇසුයේයි . එක්තරා වයොවෘඪ ස්ත්‍රියක් තමාගේ වැඩි වයසට පැමිණි දුන් දෙනනෙකු ගෙහිම රඳවාගෙන වලින් දර පලාගෙනවුත් විකොට රකින්නී. එක්දවසක් වලට ගොස් පලා කඩන්නී. කැලයෙන් අතවැරද පෙරලී බිමවැටී ඇඟ කඳුලු වැලින් ඇසකඳුලුත් පිස පිස රජ්ජුරුවන්ට ආක්‍රොෂ කරන්නී. මෙලෙස කියා මේ අධර්මිෂ්ට බ්‍රහ්මදත්ත රජ කවර දවසේ විනාශයට යන්නේද, මේතෙම මලේ නම් සත්වයෝ සැපසේ ඉදිනාහ. එසේ කල්හි මාගේ දරුවෝ සැපසේ රැකීහිදිනාහු. මාත් රැක සැපසේ තුමුත් රැකී ගන්නාහ. මේ පවිටු රජහුගේ විජිතයේ ඉද දරුවෝත් මමත් දුක් විඳිමිහයි හඬ හඬා සිට මෙ පරිද්දෙන් කියන්නාහු. ඒ මැහැල්ලගේ බස් අසා පුරෝහිත කියනුයේ වෘඪ තැනැත්තිය තීරජ්ජුරුවන්ට පරිභව දොඩන්ට කාරණා කිම්ද, තොපගේ දරුවන්ට සැමියන් සරාලන්නෝ උන්වහන්සේදැයි විචාළේය. එවෙලෙහි බමුණාට පිටිසර වැසි මැහැළි කියන්නී රට අවිවාරමත්ව කරවුවර ගැන්මෙන් හා රැ දවස සොරුන්ගෙන් අනවකාශයෙන් පෙලෙන ලද රාජ්‍ය වාසීන්ගෙන් මාගේ දරුවන් පිසවා කන්නෝ කවුරුද? කවර සත්ව කෙනෙකුත් කයට සිතට සැපසේ

ඇද්ද, ඉදින් මෙකීය දුක් නැතිව හිඳින් නම් සැපසේ ගෙවදොරව ඉදිනාහු කුටුම්භ සණ්ඨාපනයෙහි සිත් අලවා වෙසෙති. එසේකල්හි මාගේ දරුවෝත් ගෙව දොරව රැකෙන්නාහු. තුමුත් රැකී මාත් රකිනාහයි මෙපරිද්දෙන් ඇ කී බස් අසා රජ්ජුරුවෝ කියන්නාහු ආචාරීනි මෑ කියේ කාරණමය නුවරට ගොස් මෙතැන් පටන් දැනැමෙන් රාජ්‍යය කරමිහයි නික්මුණු කල්හි අතරමග එක්තරා ගොවියකු කියන ශබ්දයක් ඇසුවාහුයි සානා ගොවියාගේ සාලි නම් ගොතෙක් සිවැල පය ඇති යා නොහී එතනම වැටින. ඒ සානා ගොවියා රජහට අවා කියන්නේ මේ ගොනා සිවැලින් මිදුනා ලදුව පයබිඳී යම්සේ යානොහී වැදහොවිද, එපරිද්දෙන් මේ පඤ්චාල රජද යුඬයෙහි සතුරන් විසින් පරදවන ලද්දේ අධියටියෙන් ඇමනී මේ ගොනා සේම අනාථ අසරණව වේදනාමත්ව මරණ බිම්හි වැටී වැදහොවිවයි කියා මෙපරිද්දෙන් ඇඬුයේය. ඉක්බිති පුරෝහිත බමුණු කියනුයේ කාසිවලය තෝ ඉතා අඥානයෙහිය. සීසානාවු තෙමේම ගොනා පය සිවැලින් ඇත පය බිඳ කිසි අපරාධයක් නැති නිර්දෝෂී රජහට අවන්තෙහිය. එබැවින් තෝ ඉතා අධර්මීෂ්ට එකෙකැයි කිය. එවේලෙහි ගොවියා කියනුයේ එම්බල පින්වත් වූ බ්‍රාහ්මණය, ප්‍රජාව රැකීමෙහි නිරාහිලාසිවූ අධර්මයෙන් බදු පඬුරු ගෙන සත්ත්වයන් පෙලන්නාවූ රාජ වොර හයින් පීඩිතව මද වැසිල්ලක් නොලබන දනව්වාසීන් ඇත මේ රජහට දෙඩුවයි තොපි මට කනස්සළ නොවව, මාගේ වචනය ඇසූ පමණක් ඒනා අවශේෂ සත්ත්වයන් කියන අක්‍රොෂපරිහව නොඇසුව. බොහෝ සත්ත්වයෝ මෙපරිද්දෙන් පංචාල රජහට පරිහව බෙණෙති, තවද බමුණානෙහි, තෙපි මාගේ වැරද්දෙන් ගොනා පය බිඳුනැයි කිවී නම් එසේ නොවෙයි මාගේ ස්ත්‍රීය දවල් බත් ඇරගෙන එන්නී අතරමගදී දැක රාජ සේවකයන් විසින් බත් උදුරණ ලද්දේවන, ඒ කාරණයෙන් නැවත ඕනොමෝ ගෙට ගොස් දර පැන් සපයා මට බත් පිය ගෙණෙන් නී වන, දවල් වල කල් බත් නොලැබ ක්‍රුධාවෙන් පීඩිතව ඇ එන පෙරමග බල බලා ගොනාට අස්ථානයේ පාර ගසාපීම්, ඒ ගොනා පය ක්‍ෂණයක ඇද සිවැල ඇතගත, මේ කාරණයෙන් මා විසින් පහරන ලද්දේ නොවෙයි අධර්මීෂ්ඨ රජකම් කරන ඒ පඤ්චාල රජහු විසින් පහරණ ලද්දේ යයි කියේය. එසේ ඔහු කී බස් අසා කියේ කාරණමය, මෙතැන්පටන් දැනැමින් සෙමින් රාජ්‍ය කරමිහයි කියා යන්නාහු. අතරමග ලැගුම්ගෙන උදාසන නික්මුණු කල්හි කුළු දෙනකගෙන් කිරි දෝමින් සිටි ගොපල්ලා ගොන් පයින් පැහැර කිරි මුට්ටියක් බිඳ ගොපල්ලාත් එලා ගෙන දිව පුව. එකල්හි එඬෙරා වැලි පිය පිය නැගී සිට මෙලෙස කියන්නේ යම්සේ මේ දෙන් කිරිමුට්ටිය හා සමග මා ඇත එලාපුද එපරිද්දෙන් මේ පඤ්චාල රජහු යුඬ භූමියෙහි තියුණු මුවහත් ඇති කඩුවෙන් දෙකඩ කොට ගසත්වයි කියා අක්‍රොෂ කෙළේය. එසඳ ඔහු කී බස් අසා බමුණු කියනුයේ පින්වත් වූ ගොපල්ල මේ දෙන කිරිමුට්ටිය බිඳ තා ඇත එලාගෙන ගියාය. මේ රජහුගේ කවර දෝෂයක් දැක දෙඩිද ඒ කාරණය මට කියවයි කියේය. එවේලෙහි කාරණා කියන ගොපලු පින්වත් වූ බ්‍රාහ්මණය, පඤ්චාලරජ ඡන්දයෙන් අගනියට ගොස් රාජ්‍ය ධුරයෙහි ප්‍රමාදව ඡනපදවාසීන්ට බොහෝ පීඩා කරන්නේය. ඔහුගේ සේවකයෝ පසල් දනව්වට ගියා හුදු පීඩා කරන්නාහ. එසේ හෙයින් මම ද ඒ සේවකයන් විසින් බොහෝ කොට කිරි ගෙනෙවයි පෙලෙන ලද්දේම වණ්ඩ වූ අනට අසු නොවන කිරි දෙවිය නොහෙන දෙනකගේ කිරි දොවන්ට වනැයි කිකල්හි අප්‍රසිද්ධ වේෂයෙන් ගිය රජ්ජුරුවෝ බමුණාට කියන්නාහු ආචාරීනි මේ පුරුෂයා කියේ කටයුතුමය, මෙතැන් පටන් එලෙස නොකරමිහයි කියා තමන්ගේ නුවරට අභිමුඛව නික්මුණාහ. මෙසේ ඔවුන් දෙදෙනා යන කල්හි අතරමග ගමෙක බදු එලවා සිටි එක් රජපුරුෂයෙක් කඩු කොපුවට යහපතැයි කඹුරුවන් වස්සෙකු මරා සම උපුටා ගත්තේය. එසඳ ඒ වස්සාගේ මව් දෙන් පුතා කෙරෙහි ශෝකයෙන් තන නොකා පැන් නොබී අනවකාශයෙන් අඩ අඩා පුකු මැරූ තෙන වටකොට ඉව ල ලා මහත් ශෝකයෙන් ඇවිදිනියා එකල්හි ශෝකයෙන් අඩමින් සිටි දෙන දැක ඒ ගම කෙළ ඇවිදිනා කුඩා කොල්ලෝ රජ්ජුරුවන්ට පරිහව බනන්නාහු යම්සේ මේ දෙන් නොමෝ දරු ශෝකයෙන් නොකා නොබී අඩා ඇවිදිද එපරිද්දෙන් මේ පඤ්චාල රජ දරු ශෝකයෙන් ශෝකාකුරව නොකා නොබී අඩා ඇවිදිවයි කීහ. ඒ කුමාරවරුන්ගේ බස් අසා කියන්නාහු බමුණු පින්වත් වූ කුමාරයෙහි ධෙනුව තනපැන් නොකා අඩා ඇවිදිනට රජ්ජුරුවන් කළ දෝෂ කවරේද, ඒ දෝෂ මට කියවයි කියේය. මෙසේ විවාළ බමුණාට කාරණා කියන්නාවූ කෙළ ඇවිදිමින් සිටි කුමරවරහු එම්බල බ්‍රාහ්මණය රජහුගේ අමැදහත්කමින් හා පුස්තා පමණ බලි ග්‍රහණයෙන් උපදුව වූ රැ දවල් සොර සතුරු හයින් මුලාවූ දනව්වාසීහු එම රජහුගේ සේවකයන් විසින් ගහට කරණ ලදහ. තවද මේ ධෙනුවගේ කඹුරුවන් පැහැ ඇති බාල වස්සා මරා බදු එලවීමෙහි සිටි පුරුෂ සම උපුටා ගත්තේය. විවාරමත් කමෙක් ඇත්නම් අන්‍යය මෙලෙස නොපවතී, ඒ කාරණයෙන් රජ්ජුරුවන් වහන්සේට අප දෝෂාරෝපණය කොට කියේ යයි කීහ. එසඳ රජ්ජුරුවෝ ආචාරීනි බාලදරුවන් කියේ කාරණයයි කියා නුවරට අභිමුඛව නික්මුණාහ. එකල්හි අතරමග දිය සුන් එක් පොකුණෙක මඬුවන් කපුටුවෝ තුඩින් බිඳ කන්නාහ. එවේලෙහි ඔවුන් දෙදෙනා එතන සම්පයට වත් කල්හිම බෝධිසත්ත්වයන්ගේ අනුභාවයෙන් මඬුවෝ කියන්නාහු තියුණු මුවහත් ඇති යවුලට බදු කපුටුවන්ගේ තුඩින් බිඳුනා ලද යම් සේ අපි කන ලදුමෝද එමෙන් පඤ්චාල රජහු යුද්ධයෙන් පරදන ලද්දාහු යම්සේ අපි කල ලදුමෝද එමෙන් පඤ්චාල රජහු යුද්ධයෙන් පරදනලද්දාහු අඩ යටියෙන් ඇත දෙපලකරත්වයි කියාකීහ. ඒ අසා මඬුවා හා සමග කථා කරන්නාවූ බමුණු මෙලෙස කියා මණ්ඩුකයා මනුෂ්‍ය

ලෝකයෙහි රජදරුවෝ සියලු සත්ත්වයෝ කෙරෙහි ආරක්‍ෂාව කරන්නාහු නොවෙති. එසේ හෙයින් මෙපමණකින් රජ්ජුරුවෝ අධර්මිෂ්ඨයෝ යයි කියේ අයුක්තියයි කිය. මෙසේ බමුණු කී බස් අසා මඩුවා කියනුයේ බමුණු ඉතාම පක්‍ෂග්‍රාහී එකෙක, සියළු රාජ්‍යය අලලා බොහෝ වධ බන්ධනයෙන් සත්ත්වයන් පෙලෙන ජන්දයෙන් අගතියට ගොස් ප්‍රජා පාලකව හිඳිනා මේ රජහට මා කියේ වැරද්දයයි ඉඳින් බමුණ මේ රජ දසරාජධර්මයෙන් රාජ්‍යය කරන්නේ වී නම් මේ රාජ්‍යය වස්ත්‍රාභරණ ධන ධාන්‍යයෙන් සමුධ්වන්නේය. වැඩ සසායෙන් යුක්ත වන්නේය. සියලු වැව් පොකුණු හෝ කඳුරැළි ආදිය ප්‍රසන්න ජලයෙන් පිරී සිටින්නේය. සත්ත්වයෝ සුඛිත මුදිතවූවාහු බත් අනුභවකරන කල්හි අග්‍රපිණ්ඩය ඇර කපුටුවන්ට දෙන්නාහ. කපුටුවෝ බත් අනුභව කොට මෙලෙස ප්‍රාණවධ නොකරන්නාහයි යනාදීන් රජ්ජුරුවන්ගේ අමැදිහත්කමින් මේ සියල්ලවන්නේයයි වෘක්‍ෂ දේවතාගේ ආනුභාවයෙන් කීහ. මෙසේ මඩුවා කීබස් අසා රජ්ජුරුවන් හා පුරෝහිත බමුණා හා දෙන්න ඔවුනොවුන් කථාකොට වල වසන තිරිසනුන් පටන් කොට සියල්ලෝම අපට පරිභව බෙණෙතියි කියා එතනින් වැලප නුවරට ගොස් එතැන්පටන් දසරාජ ධර්මයෙන් රාජ්‍ය කොට බෝධිසත්ත්වයන්ගේ අවවාදයෙහි පිහිටා දානාදී සුවර්තයෙහි යෙදී සතර සංග්‍රහ වස්තුවෙන් ජනරක්‍ෂණය කොට විසුහයි භාග්‍යවත් වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ කොසොල් රජහට මේ ධර්මදේශනාව ගෙනහැර දක්වා වදාරා මහ රජ්ජුරුවෙහි රජ දරුවන් විසින් නම් සතරමහචීපයෙහි එක පැතිර වස්නා වාතුචික මහා මේසයක් මෙන් සියලු සත්ත්වයන් කෙරෙහි සච්ඡාධාරණව පැවත රාජ්‍යය කටයුතු යයි වදාරා මේ ජාතකය පූව්‍යාපරසන්ධි ගලපා නිමවා වදාළසේක. එකල්හි රජ්ජුරුවන් දාන ධර්මයෙහි අප්‍රමාදව වසන ලෙස අවවාද දුන් වෘක්‍ෂ දේවතාවා නම් බුදු වූ මම්මයයි තමන්වහන්සේ දක්වා වදාළසේක.